

**Zpráva o činnosti Nejvyššího
soudu České republiky za
období let 1993–2007**

OBSAH

OBSAH	1
ÚVOD	2
HISTORIE NEJVYŠŠÍHO SOUDU ČR	3
SOUDCI NEJVYŠŠÍHO SOUDU	4
PŘEDSEDKYNĚ	4
MÍSTOPŘEDSEDA	4
PŘEDSEDA OBČANSKOPRÁVNÍHO A OBCHODNÍHO KOLEGIA	4
ČLENOVÉ OBČANSKOPRÁVNÍHO A OBCHODNÍHO KOLEGIA	4
PŘEDSEDA TRESTNÍHO KOLEGIA	5
ČLENOVÉ TRESTNÍHO KOLEGIA	5
VÝVOJ PRÁVNÍ ÚPRAVY ROZHODOVACÍ ČINNOSTI NEJVYŠŠÍHO SOUDU ČESKÉ REPUBLIKY	6
OBČANSKOPRÁVNÍ A OBCHODNÍ KOLEGIUM	6
TRESTNÍ KOLEGIUM	7
ZVLÁŠTNÍ SENÁT	7
VÝVOJ NÁPADU A JEHO VYŘIZOVÁNÍ	8
SJEDNOCOVCÍ ČINNOST NEJVYŠŠÍHO SOUDU ČESKÉ REPUBLIKY	9
ROZHODOVÁNÍ O MIMOŘÁDNÝCH OPRAVNÝCH PROSTŘEDCÍCH	9
ČINNOST VELKÝCH SENÁTŮ KOLEGIÍ NEJVYŠŠÍHO SOUDU ČESKÉ REPUBLIKY	9
STANOVISKA NEJVYŠŠÍHO SOUDU ČESKÉ REPUBLIKY	10
SBÍRKA SOUDNÍCH ROZHODNUTÍ A STANOVISEK	11
DALŠÍ FORMY PUBLIKACE ROZHODNUTÍ	12
DALŠÍ AKTIVITY NEJVYŠŠÍHO SOUDU ČESKÉ REPUBLIKY	13
LEGISLATIVNÍ ČINNOST	13
ŠKOLÍCÍ ČINNOST SOUDCŮ A ÚČAST PŘI ODBORNÝCH ZKOUŠKÁCH	13
PUBLIKAČNÍ ČINNOST	13
ČINNOST ZAHRANIČNÍHO ODDĚLENÍ NEJVYŠŠÍHO SOUDU ČESKÉ REPUBLIKY	14
AKTIVITY ZAHRANIČNÍHO ODDĚLENÍ NA DOMÁCÍM POLI	14
MEZINÁRODNÍ KONTAKTY NEJVYŠŠÍHO SOUDU ČESKÉ REPUBLIKY A AKTIVITY ZAHRANIČNÍHO ODDĚLENÍ NA MEZINÁRODNÍM POLI	14
POŘÁDÁNÍ SOUDNÍCH AKCÍ, KONFERENCE A NÁVŠTĚVY NA ZAHRANIČNÍCH SOUDNÍCH INSTITUCÍCH	15
BUDOVA NEJVYŠŠÍHO SOUDU	15
ZÁVĚR	17

ÚVOD

Letos uplyne od vzniku Nejvyššího soudu ČR 15 let a k této příležitosti připravil tým jeho pracovníků tuto „Zprávu o činnosti Nejvyššího soudu“. Cílem autorů však nebylo seznamovat čtenáře s působností a pravomocemi Nejvyššího soudu (tyto informace jsou dostupné na webových stránkách soudu), ale poskytnout ucelené, konkrétní a statisticky podložené údaje o Nejvyšším soudu ČR od doby jeho vzniku (1. 1. 1993) do současnosti zahrnující informace o vývoji a skladbě nápadu, jeho vyřizování, o zásadních právních změnách, o sjednocovací činnosti, o činnosti jednotlivých pracovišť a o soudcovské činnosti publikační, vědecké a přednáškové.

Předkládaná zpráva bude doplňována a aktualizována o výše uvedené údaje vždy za uplynulý rok formou „Výroční zprávy o činnosti Nejvyššího soudu ČR“, která bude uveřejňována na webových stránkách soudu.

HISTORIE NEJVVYŠŠÍHO SOUDU ČR

Vznik a postavení Nejvyššího soudu ČSR upravoval zákon č. 5/1918 Sb. Původně soud sídlil v Praze, ale v roce 1919 přesídlil do Brna. Nejvyšší soud byl třetí instancí pro věci civilní i trestní, dále mohl dávat podněty k vydávání justičních zákonů anebo jejich pozměňování. Jeho organizace byla téměř shodná s organizací Nejvyššího soudního a kasačního dvora ve Vídni, jak působil do roku 1918. Nejvyšší soud se skládal z prvního a druhého prezidenta, sedmi senátních prezidentů (od roku 1930 se zvýšil počet na devět) a čtyřiceti radů (resp. od roku 1930 čtyřicet osm).

Následkem Protektorátu existovaly po roce 1945 dva nejvyšší soudy, kdy k původnímu prvorepublikovému se přidal Slovenský nejvyšší soud se sídlem v Bratislavě. V roce 1945 a 1946 byly se Slovenskou národní radou uzavřeny dohody, že nejvyšší soudy v Brně a Bratislavě se považují při zachování jejich dosavadní organizace a působnosti podle předpisů pro ně platných za součást jednotného Nejvyššího soudu, který měl sídlo v Brně.

Zákonem o zlidovění soudnictví z roku 1948 bylo složení Nejvyššího soudu doplněno o potřebný počet soudců z lidu.

Senáty byly složeny ze dvou soudců z povolání a tří soudců z lidu jako přisedících a při rozhodování byly všechny hlasy rovnocenné. Soudci z lidu působili dokonce i při rozhodování o stížnostech pro porušení zákona. Vzhledem k tomu, že soudci z lidu byli povoláváni v tomto případě dokonce vládou, znamenalo to vážný zásah do principu nestrannosti a nezávislosti soudů.

Na základě ústavního zákona o čs. federaci z roku 1968 vznikla federální struktura orgánů. Vedle nejvyššího soudního orgánu československé federace tak vznikly i nejvyšší soudy obou republik. Nejvyšší soud ČSSR sídlící v Praze byl vrcholným orgánem pro celou federaci. Hlavním úkolem byl výkon dozoru nad zákonností v rozhodovací činnosti soudů a nad zajištěním jednotnosti judikatury. Okruh jeho rozhodovací činnosti byl téměř totožný se současným s tím rozdílem, že nikdy nerozhodoval jako soud prvního stupně. Specifickým případem pak bylo přezkoumávání zákonnosti pravomocného rozhodnutí rozsudku, jímž byl uložen trest smrti. V té době již byly tříčlenné nebo pětičlenné senáty složeny jen ze soudců z povolání a kolegia byla tři - občanskoprávní, trestní a vojenské.

Po roce 1989 se zásadní změna soudního aparátu dotkla Nejvyššího soudu jen v oblasti personální. Jeho organizační struktura a postavení zůstaly zachovány. Až rozpad České a Slovenské federativní republiky znamenal zlom, neboť byl zrušen systém federálních a republikových orgánů a pravomoc Nejvyššího soudu ČSFR přešla k 1. lednu 1993 na Nejvyšší soud ČR.

SOUDCI NEJVYŠŠÍHO SOUDU

Předsedkyně

JUDr. Iva Brožová (nar. 1951, soudcem NS od 2000)

Místopředseda

JUDr. Pavel Kučera (nar. 1940, soudcem NS od 1991)

Předseda občanskoprávního a obchodního kolegia

JUDr. František Ištváněk (nar. 1953, soudcem NS od 2004)

Členové občanskoprávního a obchodního kolegia

JUDr. František Balák (nar. 1949, soudce NS od 1996)
JUDr. Ludvík David, CSc. (nar. 1951, soudce NS od 2003)
JUDr. Zdeněk Des (nar. 1952, soudce NS od 1993)
JUDr. Ljubomír Drápal (nar. 1953, soudce NS od 1996)
JUDr. Václav Duda (nar. 1964, soudce NS od 2006)
JUDr. Jan Eliáš, Ph.D. (nar. 1965, soudce NS od 2006)
JUDr. František Faldyna, CSc. (nar. 1939, soudce NS od 1992)
JUDr. Miroslav Ferák (nar. 1954, soudce NS od 1995)
JUDr. Roman Fiala (nar. 1965, soudce NS od 2002)
JUDr. Hana Gajdzioková (nar. 1955, soudce NS od 2006)
JUDr. Miroslav Gallus (nar. 1950, soudce NS od 2001)
JUDr. Petr Gemmel (nar. 1964, soudce NS od 2001)
JUDr. Kateřina Horňáčková (nar. 1953, soudce NS od 1994)
JUDr. Ing. Jan Hušek (nar. 1943, soudce NS od 1992)
JUDr. Miroslava Jirmanová (nar. 1958, soudce NS od 2004)
Doc. JUDr. Věra Korecká, CSc. (nar. 1945, soudce NS od 1993)
JUDr. Pavel Krbek (nar. 1956, soudce NS od 1997)
JUDr. Zdeněk Krčmář (nar. 1964, soudce NS od 1996)
JUDr. Vladimír Mikušek (nar. 1953, soudce NS od 1997)
JUDr. Blanka Moudrá (nar. 1955, soudce NS od 2002)
JUDr. Zdeněk Novotný (nar. 1947, soudce NS od 1996)

JUDr. Pavel Pavlík (nar. 1948, soudce NS od 1996)
JUDr. Karel Podolka (nar. 1947, soudce NS od 1996)
JUDr. Olga Puškinová (nar. 1951, soudce NS od 1995)
JUDr. Mojmír Putna (nar. 1950, soudce NS od 1996)
JUDr. Josef Rakovský (nar. 1949, soudce NS od 1995)
JUDr. Marie Rezková (nar. 1948, soudce NS od 1995)
JUDr. Jiří Spáčil, CSc. (nar. 1953, soudce NS od 1993)
JUDr. Petr Šabata (nar. 1957, soudce NS od 2007)
JUDr. Marta Škárová (nar. 1948, soudce NS od 1996)
JUDr. Ivana Štenglová (nar. 1942, soudce NS od 1996)
Mgr. Petr Šuk (nar. 1973, soudce NS od 2008)
JUDr. Petr Vojtek (nar. 1967, soudce NS od 1998)
JUDr. Marie Vokřínková (nar. 1956, soudce NS od 2006)
JUDr. Robert Waltr (nar. 1960, soudce NS od 2004)
JUDr. Ivana Zlatohlávková (nar. 1956, soudce NS od 1995)

Předseda trestního kolegia

JUDr. Stanislav Rizman (nar. 1949, soudcem NS od 1985)

Členové trestního kolegia

JUDr. Jan Bláha (nar. 1950, soudce NS od 2002)
JUDr. Antonín Drašík (nar. 1955, soudce NS od 1996)
JUDr. Jan Engelmann (nar. 1959, soudce NS od 1996)
JUDr. Robert Fremr (nar. 1957, soudce NS od 2004)
JUDr. Karel Hasch (nar. 1948, soudce NS od 1993)
JUDr. Jiří Horák (nar. 1950, soudce NS od 1990)
JUDr. František Hrabec (nar. 1954, soudce NS od 1995)
JUDr. Petr Hrachovec (nar. 1948, soudce NS od 1995)
JUDr. Vladimír Jurka (nar. 1948, soudce NS od 2003)
JUDr. Věra Kůrková (nar. 1961, soudce NS od 2003)
JUDr. Michal Mikláš (nar. 1950, soudce NS od 1987)
JUDr. Danuše Novotná (nar. 1947, soudce NS od 1997)
JUDr. Jiří Pácal (nar. 1957, soudce NS od 1993)
JUDr. František Púry (nar. 1958, soudce NS od 1994)
JUDr. Blanka Roušalová (nar. 1961, soudce NS od 1996)
JUDr. Pavel Šámal, Ph.D. (nar. 1953, soudce NS od 1993)
JUDr. Milada Šámalová (nar. 1958, soudce NS od 2003)
JUDr. Eduard Teschler (nar. 1950, soudce NS od 1995)
JUDr. Jindřich Urbánek (nar. 1951, soudce NS od 1995)
JUDr. Vladimír Veselý (nar. 1961, soudce NS od 2003)

VÝVOJ PRÁVNÍ ÚPRAVY ROZHODOVACÍ ČINNOSTI NEJVVYŠŠÍHO SOUDU ČESKÉ REPUBLIKY

Společenské změny v roce 1989 se do činnosti Nejvyššího soudu České republiky (dále jen „Nejvyšší soud“) zásadním způsobem nepromítly. To se stalo až rozpadem České a Slovenské federativní republiky, neboť v důsledku rozdělení obou republik byl zrušen systém federálních a republikových orgánů a pravomoc Nejvyššího soudu ČSFR přešla k 1. 1. 1993 na Nejvyšší soud České republiky. Na počátku své existence disponoval Nejvyšší soud pouze pravomocemi, které převzal od Nejvyššího soudu České a Slovenské Federativní Republiky, a tak převážnou část rozhodovací agendy, která dnes náleží Nejvyššímu soudu, vykonával Vrchní soud v Praze. Tento stav trval přibližně dva roky. S účinností od 1. 9. 1995 bylo do výlučné působnosti Nejvyššího soudu zařazeno rozhodování o stížnostech pro porušení zákona v trestních věcech a v civilních věcech byla s účinností od 1. 1. 1996 do výlučné působnosti Nejvyššího soudu zařazena agenda dovolání. Teprve touto změnou se Nejvyšší soud stal skutečným vrcholem soudní soustavy tak, jak to předpokládá Ústava České republiky v hlavě čtvrté. Od této doby Vrchní soud v Praze a Vrchní soud v Olomouci figurují především jako soudy odvolací (stížnostní).

S rozšířením kompetencí Nejvyššího soudu na přelomu let 1995 a 1996 došlo k výraznému zvýšení počtu soudců, neboť nárůst agendy Nejvyššího soudu způsobil mnohonásobně vyšší zatížení občanskoprávního i trestního kolegia. K dalšímu výraznému rozšíření rozhodovací agendy Nejvyššího soudu, a tím i nárůstu nápadu, došlo s účinností od 1. 1. 2002, kdy bylo zavedeno do trestního řádu dovolání jako další mimořádný opravný prostředek ve věcech trestních.

Občanskoprávní a obchodní kolegium

Novelou občanského soudního řádu č. 519/1991 Sb. bylo s účinností od 1. 1. 1992 do českého právního řádu zakotveno dovolání jako mimořádný opravný prostředek v civilních věcech. Od vzniku samostatné České republiky rozhodoval Nejvyšší soud v rámci občanskoprávního a obchodního kolegia o **dovoláních proti rozhodnutím Vrchního soudu v Praze** a s účinností od 1. 1. 1996 projednává tento mimořádný opravný prostředek **proti rozhodnutím krajských soudů a obou vrchních soudů (tj. Vrchního soudu v Praze i Vrchního soudu v Olomouci)**.

Další významnou agendou, kterou rozhodoval Nejvyšší soud do zřízení Nejvyššího správního soudu, byla **agenda správního soudnictví**. V rámci této agendy projednával Nejvyšší soud na základě opravných prostředků zákonnost rozhodnutí orgánů veřejné správy. Po zřízení Nejvyššího správního soudu (1. 1. 2003) rozhoduje Nejvyšší soud jen ty věci správního soudnictví, které jsou upravené v nové části páté občanského soudního řádu podle § 244 až § 250l.

Z další civilní agendy tohoto kolegia jsou v současnosti významné:

- spory o příslušnost mezi soudy (§ 11 odst. 3, § 104a o. s. ř.)
- návrh na přikázání věci jinému soudu téhož stupně (§ 12 odst. 1, 2, 3 o. s. ř.)
- návrh na vyloučení soudců Nejvyššího soudu z projednávání a rozhodování věci (§ 14, § 16 o. s. ř.)
- návrh na určení soudu, který věc projedná a rozhodne, jde-li o věc, která patří pravomoci českých soudů (§ 11 odst. 1 o. s. ř.)
- návrhy na uznání cizozemských rozhodnutí ve věcech manželství a určení a popření otcovství (§ 67 zákona č. 97/1963 Sb., o mezinárodním právu soukromém a procesním, ve znění pozdějších předpisů)
- návrhy na určení lhůty podle § 174a zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích, ve znění pozdějších předpisů.

Trestní kolegium

Vývoj úpravy příslušnosti Nejvyššího soudu ve věcech patřících do pravomoci soudů v trestním řízení je možno rozdělit do dvou základních období. Klíčovým byl v tomto smyslu přelom let 2001 a 2002.

V letech 1993 až 2001 bylo Nejvyššímu soudu v oblasti trestní svěřeno zejména rozhodování o **stížnostech pro porušení zákona**, a to nejprve pouze proti rozhodnutím vrchního soudu (do 31. 8. 1995), a po tomto datu o všech stížnostech pro porušení zákona. Kromě toho rozhodoval Nejvyšší soud s účinností od 1994 o **vynětí z pravomoci orgánů činných v trestním řízení** (§ 10 tr. ř.), dále pak rozhodoval **spory o příslušnost mezi soudy** (§ 24 tr. ř.), o **odnětí a přikázání věci** (§ 25 tr. ř.), o **návrhu na vyloučení soudců z projednávání a rozhodování věci** (§ 31 tr. ř.) a o **stížnosti proti rozhodnutím soudů o prodloužení vazby**. Ve věcech právního styku s cizinou příslušela Nejvyššímu soudu agenda **přezkumu rozhodnutí o přípustnosti vydání do ciziny** (zrušený § 380 odst. 3 tr. ř., nyní § 397 odst. 5 tr. ř.), **rozhodování o povolení průvozu pro účely řízení v cizině** (zrušený § 383c tr. ř., nyní § 423-424 tr. ř.) a **rozhodování o uznání cizozemského trestních rozhodnutí** (zrušené § 384a-384f tr. ř., nyní § 449-456 tr. ř.).

Od 1. 1. 2002 byla Nejvyššímu soudu svěřena rozsáhlá agenda **rozhodování o dovolání**, která do současné doby tvoří hlavní náplň rozhodovací činnosti Nejvyššího soudu. K menší úpravě příslušnosti Nejvyššího soudu došlo s účinností od 1. 11. 2004, kdy byla agenda rozhodování o uznání cizozemských trestních rozhodnutí přesunuta na krajské soudy. Naproti tomu v souvislosti se zavedením institutu předávání mezi členskými státy Evropské unie přibyla Nejvyššímu soudu agenda **rozhodování o povolení průvozu pro účely předání** (§ 422 tr. ř.).

Nelze opomenout, že s účinností od 1. 7. 2004 rozhoduje Nejvyšší soud rovněž o **návrzích na určení lhůty podle § 174a zákona č. 6/2002 Sb.**, o soudech a soudcích, ve znění pozdějších předpisů.

Zvláštní senát

Soudci Nejvyššího soudu spolu se soudci Nejvyššího správního soudu rozhodují o kladných nebo záporných kompetenčních sporech o pravomoc nebo věcnou příslušnost vydat rozhodnutí, jehož stranami jsou soudy konající v občanském soudním řízení a správní soudy anebo soudy a orgány moci výkonné, územní, zájmové nebo profesní samosprávy. O kompetenčním sporu rozhoduje zvláštní senát složený ze tří soudců Nejvyššího soudu a tří soudců Nejvyššího správního soudu, který jedná a rozhoduje v sídle Nejvyššího správního soudu.

VÝVOJ NÁPADU A JEHO VYŘIZOVÁNÍ

Ze statistických údajů, které odrážejí každoroční pohyb jednotlivých rozhodovacích agend Nejvyššího soudu (z hlediska nápadu), zejména za časové období posledních sedmi let (2001 až 2007), vyplývá jednoznačný **dlouhodobý nárůst nových případů, a to konkrétně o 79 %**, počet soudců však vzrostl za stejný časový úsek pouze o 15 % (z toho v posledních dvou letech dokonce klesl o 5 %). Statistické údaje přesto za předmětné časové období vykazují **růst počtu vyřízených věcí o 49 %**.

Z tohoto hlediska lze jednoznačně konstatovat, že i přes citelný nárůst rozhodovací agendy a stagnující počet soudců **došlo od roku 2001 k výraznému zvýšení počtu vyřízených věcí**, a tedy i efektivity práce jednotlivých soudců.

V této souvislosti je ovšem nutné dodat, že na zvýšení počtu rozhodnutých věcí mají vliv rovněž další dva faktory:

- **podíl práce soudců – stážistů, kteří bývají dočasně přiděleni k Nejvyššímu soudu z nižších soudů za účelem získání praxe a také**
- **zřízení funkce asistentů soudců Nejvyššího soudu, kteří se podílejí na přípravě konceptů rozhodnutí jednotlivých soudců**

Přehledy výkazů o pohybu agendy u Nejvyššího soudu jsou každoročně pečlivě sledovány a odesílány Ministerstvu spravedlnosti České republiky. Jejich přehled z let 2001 až 2007 je včetně grafického znázornění uveden v Příloze č. 1.

SJEDNOCOVACÍ ČINNOST NEJvyššího SODU ČESKÉ REPUBLIKY

Jedním z klíčových úkolů Nejvyššího soudu v rámci soustavy obecných soudů České republiky je sjednocování rozhodovací praxe soudů nižší instance. K naplnění tohoto poslání poskytuje zákon č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích, ve znění pozdějších předpisů, Nejvyššímu soudu několik nástrojů. Jedná se především o rozhodování o mimořádných opravných prostředcích, resp. rozhodovací činnost velkých senátů kolegií, dále pak zaujímání stanovisek příslušného kolegia či pléna Nejvyššího soudu a konečně vydávání Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek.

Rozhodování o mimořádných opravných prostředcích

Nejvyšší soud představuje vrcholný orgán obecných soudů České republiky ve všech věcech patřících do pravomoci soudů v občanském soudním řízení a v trestním řízení. Rozhoduje proto o nejvýznamnějších mimořádných opravných prostředcích jak ve věcech občanskoprávních a obchodních (dovolání), tak i ve věcech trestních (dovolání a stížnost pro porušení zákona). Svou rozhodovací praxí reguluje a sjednocuje neformální cestou rozhodovací praxi nižších soudů. V rámci rozhodování o mimořádných opravných prostředcích rozhoduje Nejvyšší soud zpravidla v tříčlenných senátech složených z profesionálních soudců.

Všechna rozhodnutí Nejvyššího soudu jsou publikovaná v anonymizované podobě na internetových stránkách Nejvyššího soudu (<http://www.nsoud.cz/rozhod.php>).

Činnost velkých senátů kolegií Nejvyššího soudu České republiky

Kromě rozhodovací činnosti v tříčlenných senátech rozhoduje Nejvyšší soud o věcech patřících do jeho působnosti také ve velkých senátech kolegií. Velké senáty kolegií se skládají z devíti soudců příslušného kolegia. Tvoří-li však kolegium více než dvacet sedm soudců, skládá se velký senát tohoto kolegia z jedné třetiny všech soudců kolegia. V současné době tvoří velký senát trestního kolegia 9 soudců a velký senát občanskoprávního a obchodního kolegia tvoří 13 soudců.

Velké senáty kolegií rozhodují tehdy, dospěl-li tříčlenný senát Nejvyššího soudu při svém rozhodování k právnímu názoru, který je odlišný od právního názoru již vyjádřeného v rozhodnutí Nejvyššího soudu. V takovém případě postoupí tříčlenný senát věc k rozhodnutí velkému senátu, přičemž zdůvodní svůj odlišný názor.

Velkým senátům kolegií lze uvedeným postupem předložit věc pouze tehdy, týká-li se sporná otázka hmotného práva. Jde-li o právní názor o procesním právu může tříčlenný senát věc postoupit pouze tehdy, jestliže jednomyslně dospěl k závěru, že řešená procesní otázka má po právní stránce zásadní význam. Postoupení věci velkým senátům kolegií však nepřichází v úvahu tehdy, byla-li sporná otázka již vyřešena stanoviskem Nejvyššího soudu.

Všechna rozhodnutí velkých senátů kolegií Nejvyššího soudu jsou publikovaná v anonymizované podobě na internetových stránkách Nejvyššího soudu (<http://www.nsoud.cz/rozhod.php>).

Stanoviska Nejvyššího soudu České republiky

Dalším významným nástrojem sjednocování rozhodovací činnosti soudů nižší instance je zaujímání stanovisek k rozhodovací činnosti soudů. Předseda Nejvyššího soudu, předsedové kolegií Nejvyššího soudu nebo velké senáty kolegií na základě vyhodnocení pravomocných rozhodnutí soudů mohou navrhnout příslušnému kolegiu zaujetí stanoviska. Před zaujetím stanoviska si Nejvyšší soud může vyžádat vyjádření správních úřadů a jiných orgánů, předsedů vrchních a krajských soudů a jiných fyzických nebo právnických osob.

Návrh stanoviska je schvalován většinou všech členů příslušného kolegia. Jde-li však o otázky týkající se dvou nebo více kolegií nebo otázky mezi nimi sporné, může předseda Nejvyššího soudu v zájmu jednotného rozhodování soudů na základě vyhodnocení pravomocných rozhodnutí soudů navrhnout zaujetí stanoviska plénu Nejvyššího soudu.

Všechna schválená stanoviska Nejvyššího soudu jsou publikovaná ve Sbírce soudních rozhodnutí s stanovisek. Kromě toho jsou publikovaná na internetových stránkách Nejvyššího soudu (<http://www.nsoud.cz/stanoviska.php>).

Ze **stanovisek** přijatých **občanskoprávním a obchodním kolegiem Nejvyššího soudu** lze uvést stanovisko přijaté dne 11. 6. 2008, sp. zn. Cpjn 6/2007, k zajišťování a odvádění daně z přidané hodnoty soudem při prodeji obchodního majetku povinného v dražbě, prováděné v rámci výkonu rozhodnutí. V tomto stanovisku vyjádřil Nejvyšší soud právní názory, že:

- Prodej movitých věcí a nemovitostí, které tvoří součást obchodního majetku povinného [§ 4 odst.3 písm.c) zákona č. 235/2004 Sb. ve znění pozdějších předpisů], v dražbě provedené v rámci soudem nařízeného výkonu rozhodnutí je předmětem daně z přidané hodnoty ve smyslu § 2 odst. 1 písm. a) zákona č. 235/2004 Sb. ve znění pozdějších předpisů, je-li povinný plátcem daně z přidané hodnoty.
- Daň z přidané hodnoty z prodeje obchodního majetku povinného zajišťuje a na osobní daňový účet povinného vedený u místně příslušného správce daně odvádí soud, který provedl nařízený výkon rozhodnutí prodejem movitých věcí nebo nemovitostí.
- Patří-li prodávaná movitá věc nebo nemovitost do obchodního majetku povinného [§ 4 odst.3 písm.c) zákona č. 235/2004 Sb. ve znění pozdějších předpisů], který je plátcem daně z přidané hodnoty, soud určí nejnižší podání pro dražbu z odhadní nebo úředně stanovené ceny movité věci nebo z výsledné ceny nemovitosti, k níž připočte částku odpovídající dani z přidané hodnoty.

V nejvyšším podání, za něž soud udělil vydražiteli příklep prodávané movité věci nebo nemovitosti patřící do obchodního majetku povinného, který je plátcem daně z přidané hodnoty, je obsažena daň z přidané hodnoty. Částka odpovídající dani z přidané hodnoty nepatří do rozdělované podstaty; soud ji odvede na osobní daňový účet povinného vedený u místně příslušného správce daně, jakmile bylo nejvyšší podání zapláceno, aniž by o tom vydával zvláštní rozhodnutí.

Ze **stanovisek** přijatých **trestním kolegiem Nejvyššího soudu** lze uvést např. stanovisko ze dne 29. 2. 1996, sp. zn. Stn 1/1995, publikované pod **č. 37/1996 Sb. rozh. tr.**, k otázce sjednocení právního výkladu ust. § 21 odst. 2 tr. zákona ve vztahu k pravomocným odsouzením soudy se sídlem ve Slovenské republice před dnem 1.1.1993. V tomto stanovisku vyjádřil Nejvyšší soud právní názor, že povahu a účinky trestního rozsudku, který byl vyhlášen před tímto datem soudem, který měl sídlo na území dnešní Slovenské republiky, nemůže být na území České republiky vykonán, ani tu mít jiné pozitivní účinky jako formální právní skutečnost, pokud nestanoví zákon nebo mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, něco jiného a má zde negativní účinek, tzn. že tvoří překážku věci rozhodnuté.

Z dalších stanovisek přijatých **trestním kolegiem Nejvyššího soudu** lze uvést stanovisko ze dne 24. 10. 2007, sp. zn. Tpjn 301/2007, publikované pod **č. 2/2008 Sb. rozh. tr.**, k otázce možnosti jednočinného souběhu trestných činů maření výkonu úředního rozhodnutí podle § 171 odst. 1 písm. c) tr. zák. a řízení motorového vozidla bez řidičského oprávnění podle § 180d tr. zák. V tomto stanovisku vyjádřil Nejvyšší soud právní názor, že pokud pachatel řídí motorové vozidlo, ačkoli není držitelem příslušného řidičského oprávnění podle zvláštního zákona, a to v době, kdy mu bylo řízení motorových vozidel zakázáno pravomocným rozsudkem nebo rozhodnutím příslušného obecního úřadu obce s rozšířenou působností v přestupkovém řízení, dopustí se zpravidla obou výše citovaných trestných činů v jednočinném souběhu.

Sbírka soudních rozhodnutí a stanovisek

Z pohledu informovanosti o sjednovací činnosti Nejvyššího soudu i z pohledu zkvalitňování právního vědomí odborné i laické veřejnosti je významnou činností Nejvyššího soudu vydávání Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek. Jedná se o jedinou oficiální sbírku rozhodnutí soudů ve věcech patřících do pravomoci soudů v občanském soudním řízení a v trestním řízení. Jejím obsahem jsou zejména vybraná rozhodnutí Nejvyššího soudu, dále pak vybraná rozhodnutí soudů nižší instance. Před provedením výběru rozhodnutí si Nejvyšší soud může vyžádat vyjádření správních úřadů a jiných orgánů, předsedů vrchních a krajských soudů a jiných fyzických nebo právnických osob. Mimo to obsahuje sbírka i všechna schválená stanoviska Nejvyššího soudu.

Sbírka je vydávána desetkrát ročně. V trestních věcech se průměrný roční počet publikovaných rozhodnutí a stanovisek pohybuje kolem 57. V civilních věcech vzrostl průměrný roční počet rozhodnutí a stanovisek v průběhu posledních deseti let z 60 na 100. Detailní údaje jsou uvedeny v Příloze č. 2.

Z **civilních rozhodnutí** publikovaných v posledních letech ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek lze uvést například:

- rozsudek ze dne 31. 1. 2007, sp. zn. 25 Cdo 2855/2004, publikovaný pod č. 100/2007, v sešitě č. 10 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, v němž Nejvyšší soud vyslovil, že: zavázal-li se pronajímatel pojistit pronajímané vozidlo s tím, že jeho případné nároky v souvislosti s poškozením či ztrátou vozu (odcizením) nebudou uspokojeny uplatněním nároku na náhradu škody vůči nájemci, nýbrž z částky, za kterou bylo nájemci „prodáno CDW“ označené jako „příplatek za případnou nehodu“, pokrývající „veškerou nebo část odpovědnosti za ztrátu, poškození nebo odcizení vozidla s výjimkou ztráty nebo poškození vozidla zapříčiněné schválně nebo pod vlivem alkoholu či drog, neoprávněného a nedovoleného užití vozidla, nepravdivých informací“, nejde ze strany pronajímatele o neplatné vzdání se práva z odpovědnosti za škodu ve smyslu ustanovení § 574 odst. 2 obč. zák.
- usnesení ze dne 28. 8. 2007, sp. zn. 29 Odo 1216/2005, publikované pod č. 50/2008 v sešitě č. 5 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, v němž Nejvyšší soud na základě analogické aplikace zákona vyslovil, že lze vydržet obchodní podíl, přestože není věcí v právním smyslu.
- rozsudek ze dne 17. 2. 2006, sp. zn. 22 Cdo 38/2005 publikovaný pod č. 4/2007 v sešitě č. 1, v němž Nejvyšší soud vyslovil, že věcné břemeno nezbytné cesty nemůže soud zřídit, má-li žalobce zajištěn přístup na základě obligačního práva nebo může-li k přístupu využít jiné pozemky ve svém vlastnictví. Skutečnost, že přístup zřízený přes cizí pozemek na základě práva odpovídajícího věcnému břemenu by byl pro žalobce pohodlnější, resp. výhodnější, nebo že by se obešel bez stavebních úprav, není významná.
- rozsudek ze dne 9. 3. 2006, sp. zn. 21 Cdo 1218/2005 publikovaný pod č. 32 v sešitě č. 3, v němž Nejvyšší soud vyjádřil právní názor, že pokud zaměstnanec, který po podání výpovědi z pracovního poměru oznámil svému zaměstnavateli, že trvá na tom, aby ho dále zaměstnával, do zaměstnání u jiné fyzické nebo právnické osoby, protože mu zaměstnavatel neumožnil, aby konal (až do pravomocného skončení soudního řízení o neplatnost výpovědi nebo do doby, než dojde k platnému rozvázání pracovního poměru jinak) práce podle pracovní smlouvy, musí svůj nový pracovněprávní vztah sjednat buď na dobu určitou (na dobu trvání sporu), nebo jiným ujednáním zajistit, aby mohl znovu nastoupit do práce u svého zaměstnavatele, jakmile se stane pravomocným rozhodnutím soudu o určení neplatnosti výpovědi z pracovního poměru.
- rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 16. 1. 2007 publikovaný pod č. 88/2007 v sešitě č. 9 Nejvyšší soud vyslovil, že vedle ochrany práva nájemce bytu poskytované mu v rámci právního vztahu nájmu bytu mezi ním a pronajímatelem (§ 687 odst. 1 obč. zák.) se nájemce může rovněž domáhat ochrany proti tzv. imisím přímo vůči nájemcům jiných bytů v domě) § 127 odst. 1 obč. zák. per analogiam).

Z **trestních rozhodnutí** publikovaných v posledních letech ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek lze uvést například:

- rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 13. 9. 2006, sp. zn. 3 Tdo 840/2006–I., publikovaný pod č. **48/2007 Sb. rozh. tr.**, ve které vyjádřil Nejvyšší soud právní názor, že za určitých okolností lze v rámci mezí nutné obrany podle § 13 tr. zák. použít i střelné zbraně proti útoku vedenému proti poškozenému opakovaným házením kamenů,
- usnesení Nejvyššího soudu ze dne 21. 6. 2006, sp. zn. 3 Tdo 687/2006, publikované pod č. **18/2007 Sb. rozh. tr.**, ve které vyjádřil Nejvyšší soud právní názor, že samotné pěstování rostliny konopí (rod

Cannabis), nelze ztotožňovat s pojmem „výroba“ omamné nebo psychotropní látky podle § 187 tr. zák. Dále však nicméně uvedl, že vypěstování konopí může naplňovat zákonné znaky skutkové podstaty jiných trestných činů (např. podle § 187 tr. zák. či § 187a tr. zák.),

- usnesení Nejvyššího soudu ze dne 15.9. 2005, sp. zn. 8 Tdo 1172/2005, publikované pod **č. 44/2006 Sb. rozh. tr.**, ve kterém se Nejvyšší soud zabýval posouzením trestní odpovědnosti nositele viru HIV, který vědomě porušuje předepsaná bezpečnostní opatření při pohlavním styku,
- usnesení Nejvyššího soudu ze dne 12. 1. 2005, sp. zn. 5 Tdo 1282/2004, publikované pod **č. 52/2005 Sb. rozh. tr.**, ve kterém vyjádřil Nejvyšší soud právní názor, že úrok z půjčky peněz dosahující 70 % a více za rok, představuje lichvářské plnění.
- usnesení Nejvyššího soudu ze dne 20. 10. 2004, sp. zn. 5 Tdo 1173/2004, publikované pod **č. 45/2005 Sb. rozh. tr.**, ve kterém vyjádřil Nejvyšší soud právní názor, že řidič jedoucí po hlavní silnici rychlostí výrazně překračující maximální povolenou rychlost, může v některých případech odpovídat či spoluodpovídat za střet s vozidlem přijíždícím na hlavní silnici z vedlejší silnice.

Vedle uvedených rozhodnutí je třeba zvlášť poukázat na **Zprávu o analýze a vyhodnocení účinnosti novely trestního řádu č. 265/2001 Sb. ve vztahu k soudnímu řízení** ze dne 29. 9. 2004, sp. zn. Ts 42/2003, publikovanou pod **č. 36/2004 Sb. rozh. tr.** V této zprávě se Nejvyšší soud zabýval zejména aplikační praxí soudů v otázkách, kterých se dotkla novela trestního řádu č. 265/2001 Sb. Ve zprávě je část výkladu věnována rovněž tehdy novému mimořádnému opravnému prostředku ve věcech trestních, tedy dovolání.

Další formy publikace rozhodnutí

Kromě Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek jsou všechna rozhodnutí Nejvyššího soudu publikována v anonymizované podobě na internetových stránkách Nejvyššího soudu (<http://www.nsoud.cz/rozhod.php>). Veřejná databáze obsahuje rozhodnutí od roku 2000.

Ze zajímavých **trestních rozhodnutí** publikovaných na stránkách Nejvyššího soudu lze jmenovat například:

- **usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 17. 10. 2007, sp. zn. 3 Tdo 510/2007.** V tomto rozhodnutí se Nejvyšší soud zabýval otázkou trestního postihu uplácení rozhodčích Českomoravského fotbalového svazu. Dospěl přitom k závěru, že sport obecně, a fotbal zvláště, je možno považovat za věc obecného zájmu. Pokud je tedy dán fotbalovému rozhodčímu úplatek, aby ovlivnil výsledek fotbalového utkání, lze takové jednání trestně postihnout jako některou formu úplatkářství,
- **usnesení Nejvyššího soudu ze dne 21. 3. 2007, sp. zn. 3 Tdo 1355/2006.** V tomto rozhodnutí vyslovil Nejvyšší soud nesouhlas s názorem, že cokoli se odehrává v rámci sportu, je nutno posuzovat toliko na základě příslušných sportovních pravidel a že ingerence práva i ve formě vyvození trestní odpovědnosti sportovců je v takových případech vyloučena. Nejvyšší soud jinými slovy dospěl k závěru, že se trestní odpovědnost uplatní i na jednání, kterých se fyzické osoby dopustily v rámci sportu. V citovaném rozhodnutí Nejvyšší soud dále konstatoval, že v rámci sportu nelze omezovat trestní odpovědnost jen na úmyslné jednání, ale trestní sankce přichází v úvahu i v závažnějších případech zavinění z nedbalosti.

Z dalších zajímavých civilních rozhodnutí publikovaných v anonymizované podobě na webových stránkách Nejvyššího soudu lze uvést například:

- rozsudek ze dne 26. 6. 2007, sp. zn. 29 Odo 387/2006, v němž Nejvyšší soud vyhlásil doktrínu, že převáděná akcie vykazuje pro účely smlouvy o převodu vady, jestliže podnik dotčené společnosti nemá vymíněné vlastnosti (v daném případě byl zatížen tím, že dotčená společnost převzala ručení).

DALŠÍ AKTIVITY NEJVYŠŠÍHO SOUDU ČESKÉ REPUBLIKY

Kromě samotné rozhodovací a sjednocovací činnosti Nejvyššího soudu se jeho soudci významným způsobem podílejí i na dalších odborných aktivitách v oblasti práva. Jedná se zejména o legislativní, školící a publikační činnost.

Legislativní činnost

Nejvyšší soud se v souladu s legislativními pravidly vlády aktivně podílí na připomínkových řízeních k přípravě návrhů zákonů, které upravují jeho činnost nebo které se dotýkají věcí náležejících do jeho působnosti. Kromě toho se soudci Nejvyššího soudu podílejí – vždy na žádost představitelů moci zákonodárné a výkonné – na přípravě zákonů.

Školící činnost soudců a účast při odborných zkouškách

Soudci Nejvyššího soudu v souladu se zákonem č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích, ve znění pozdějších předpisů, participují na odborné přípravě a odborném vzdělávání soudců, státních zástupců, justičních a právních čekatelů a dalších zaměstnanců soudů a státních zastupitelství organizovaných zejména Justiční akademií v Kroměříži, popř. ministerstvem spravedlnosti, soudy nebo státními zastupitelstvími. Kromě této odborné přípravy se podílejí rovněž na odborném vzdělávání notářů, advokátů, soudních exekutorů, advokátních koncipientů, notářských koncipientů, notářských kandidátů, exekutorských koncipientů a exekutorských kandidátů, které je organizováno jednotlivými komorami.

Někteří soudci Nejvyššího soudu vyučují na právnických fakultách a jsou také mezi členy jejich vědeckých rad.

Stranou působení soudců Nejvyššího soudu nezůstává ani účast při odborných právnických zkouškách, zejména pak odborných justičních zkouškách a advokátních zkouškách.

Publikační činnost

Soudci Nejvyššího soudu jsou autory nebo spoluautory řady odborných článků, monografií, učebnic, komentářů, vzorů dokumentů či soukromých sbírek soudních rozhodnutí. Mezi nejvýznamnějšími publikacemi je možno zmínit komentář k trestnímu zákonu (prof. Šámal, JUDr. Púry a JUDr. Rizman), komentář k trestnímu řádu (prof. Šámal a JUDr. Púry), komentář k občanskému zákoníku (JUDr. Spáčil, JUDr. Škárová, JUDr. Fiala), komentář k občanskému soudnímu řádu (JUDr. Drápal, JUDr. Krčmář), komentář k zákoníku práce (JUDr. Drápal, JUDr. Novotný), k zákonu o rodině (JUDr. Spáčil) či komentář k obchodnímu zákoníku (JUDr. Štenglová). Podrobný přehled publikační činnosti soudců Nejvyššího soudu je uveden v Příloze č. 4.

ČINNOST ZAHRANIČNÍHO ODDĚLENÍ NEJVYŠŠÍHO SOUDU ČESKÉ REPUBLIKY

<<vložit obrázek obrazek2.jpg>>

Nejvyšší soud České republiky pod vedením současné předsedkyně považoval začlenění do evropského právního prostředí a spolupráci na mezinárodním poli za jednu ze svých priorit. S vědomím toho, že Česká republika musí jako členský stát Evropské unie aplikovat evropské právo, založil Nejvyšší soud na konci roku 2005 **zahraniční oddělení**. Jeho úkolem je jednak zajišťovat spolupráci Nejvyššího soudu na evropském a mezinárodním poli a dále se zaměřovat na vzdělávání a pomoc v oblasti komunitárního práva jak pro soudce Nejvyššího soudu, tak obecných soudů všech úrovní.

Již v době před vstupem do Evropské unie (EU) věnoval Nejvyšší soud značnou pozornost vzdělávání soudců v oblasti evropského práva a také jazykovému vzdělávání. Byl partnerem **dvou twinningových projektů Phare** zaměřených na posilování fungování Nejvyššího soudu v souvislosti s přijímáním a aplikací komunitárního práva. Významná pro další spolupráci byla i návštěva bývalého soudce Evropského soudního dvora, generálního advokáta a člena Sněmovny Lordů **Lorda Slynn**a v roce 2003. Následně v letech 2003 a 2004 pak uskutečnila **Nadace Lorda Slynn**a celou řadu **úspěšných seminářů** pro soudce Nejvyššího soudu i soudce soudů nižších stupňů, jejichž tématem bylo např. zahájení řízení před Evropským soudním dvorem, organizace a práce Evropského soudního dvora v Lucemburku, azylové právo, soutěžní právo EU, ochrana lidských práv v EU, obchodování s lidmi atd. V roce 2005 v souvislosti s naším přistoupením do EU organizoval Nejvyšší soud **projekt „Předběžné otázky k Evropskému soudnímu dvoru“**, jehož cílem byla simulace pokládání předběžných otázek k Soudnímu dvoru na základě případových studií.

Aktivity zahraničního oddělení na domácím poli

Nejvyšší soud již tradičně pořádá semináře k aktuálním otázkám evropského práva ve **spolupráci s českými soudci Evropského soudního dvora**. Poskytuje také odborný servis při rozhodování sporů s cizím prvkem pro soudce Nejvyššího soudu.

Za účelem správné aplikace evropského práva obecnými soudy vytvořilo zahraniční oddělení **síť kontaktních osob** na krajských a vrchních soudech s možností konzultací a poskytování odborného servisu při rozhodování sporů s evropským prvkem.

Mezinárodní kontakty Nejvyššího soudu České republiky a aktivity zahraničního oddělení na mezinárodním poli

Nejvyšší soud je členem **Asociace předsedů nejvyšších soudů členských států Evropské unie** a **Asociace kasačních soudů frankofonní oblasti AHJUCAF**. Zahraniční oddělení se stará o jeho aktivní účast v těchto asociacích. První zmíněná asociace je fórem evropských soudců určeným k výměně zkušeností, judikátů a právních informací. V zájmu podpory vzdělávání v sektoru justice se soudci Nejvyššího soudu účastní také **programu výměnných stáží**, který probíhá s podporou Evropské justiční vzdělávací sítě. V rámci druhé zmíněné asociace je role Nejvyššího soudu ještě zřetelnější, neboť jeho nejdůležitější rozhodnutí jsou zasílána do společné databáze judikátů, výsledkem čehož je prohlubování spolupráce mezi nejvyššími soudy, výměna informací a komparativní studie dílčích témat justice.

Pořádání soudních akcí, konference a návštěvy na zahraničních soudních institucích

Předsedkyně Nejvyššího soudu se spolu s delegací soudců NS každoročně účastní **Stálých konferencí předsedů České, Slovenské, Polské, Maďarské, Chorvatské a Slovinské republiky**. Konference se konají vždy v některé z uvedených zemí a pořadatelem jejího **7. ročníku** se v roce 2006 stal Nejvyšší soud ČR. Na této konferenci, která byla věnována tématu: „Problematika sjednocování judikatury nejvyššími soudy“, bylo přijato historicky první společné prohlášení nazvané: „Sjednocující role nejvyšších soudů“.

V květnu roku 2006 spoluorganizoval Nejvyšší soud ČR spolu s Furthovou rodinnou nadací **14. Mezinárodní soudní konferenci**, která se konala v pražském hotelu Hilton. Této bezpochyby jedné z nejvýznamnějších soudních událostí se zúčastnilo na 150 předsedů a soudců nejvyšších, ústavních a obchodních soudů z více než 50 zemí světa.

Na této mezinárodní konferenci se diskutovalo především o aktuálním problému přetíženosti soudů. Tato akce poskytla rovněž jedinečnou příležitost k výměně názorů a zkušeností z oblasti soudcovské nezávislosti a příležitost k navázání vzájemné soudní spolupráce.

Ke spolupráci na poli práva a soudnictví v zemích Evropské unie přispívají rovněž jak návštěvy významných soudních funkcionářů u Nejvyššího soudu ČR, tak i návštěvy předsedkyně NS u evropských soudů a jiných významných institucí ve státech EU.

V roce 2007 navštívila předsedkyně Nejvyššího soudu ČR **Eurojust, Mezinárodní trestní tribunál pro bývalou Jugoslávii v Haagu**, kde jednala se zástupci Haagské konference mezinárodního práva soukromého se zaměřením na Úmluvu o občanskoprávních aspektech mezinárodních únosů dětí (o tzv. **Haagské úmluvě**).

V Lucemburku spolu s delegací Nejvyššího soudu navštívila předsedkyně NS **Evropský soudní dvůr**, kde se zúčastnila řady jednání s předsedou Vassiliosem Skourisem a soudci ESD na téma vztahu Soudního dvora a národních soudů, příčiny délky soudního řízení a řízení před Soudním dvorem.

V roce 2006 se předsedkyně NS zúčastnila historicky prvního setkání s předsedou a soudci Nejvyššího soudu USA, které proběhlo na Kasačním soudu v Paříži. Setkání a odborné konference se dále zúčastnili i předsedové ostatních nejvyšších soudů států Evropské unie.

Předsedkyně Nejvyššího soudu je každoročně zvána na zahájení soudních roků **Evropského soudu pro lidská práva ve Štrasburku a Kasačního soudu v Paříži**.

V květnu roku 2007 navštívilo Nejvyšší soud 25 rakouských soudců a členů expertní skupiny zabývající se mezinárodní soudní spoluprací a evropským právem.

Předsedkyně NS se v průběhu roku 2007 rovněž účastnila jednání **Studijní skupiny pro evropský občanský zákoník**, jejímiž členy jsou významní profesori soukromého práva ze zemí EU, Švýcarska a Norska. Paní předsedkyně diskutovala s těmito odborníky o názorech na podobu Evropského občanského zákoníku a jeho přínosu pro současný návrh českého občanského zákoníku.

Budova Nejvyššího soudu

Původně Nejvyšší soud ČSR sdílel spolu s Vrchním zemským soudem, Zemským soudem pro věci civilní, Okresním soudem Brno - město pro věci civilní a Okresním soudem Brno - venkov pro věci civilní prostory v Justičním paláci na Rooseveltově ulici. To ovšem nebylo dostačující na zajištění plynulého chodu, proto se již od poloviny 20. let hledalo vhodnější samostatné umístění. Počátkem roku 1931 bylo rozhodnuto, že Nejvyšší soud bude vystavěn na tehdejší Akademickém náměstí, a to na místě pod Českou technikou nebo v čele náměstí při dnešní Šumavské ulici. Vleklé spory o staveniště vyřešilo posléze ministerstvo spravedlnosti podstatným rozšířením stavebního programu, ale spory mezi zainteresovanými institucemi a především hospodářská a politická situace 2. poloviny 30. let vedly k tomu, že se s výstavbou už ani nepočítalo. Nejvyšší soud se do Brna vrátil v roce 1993 a jako jeho sídlo

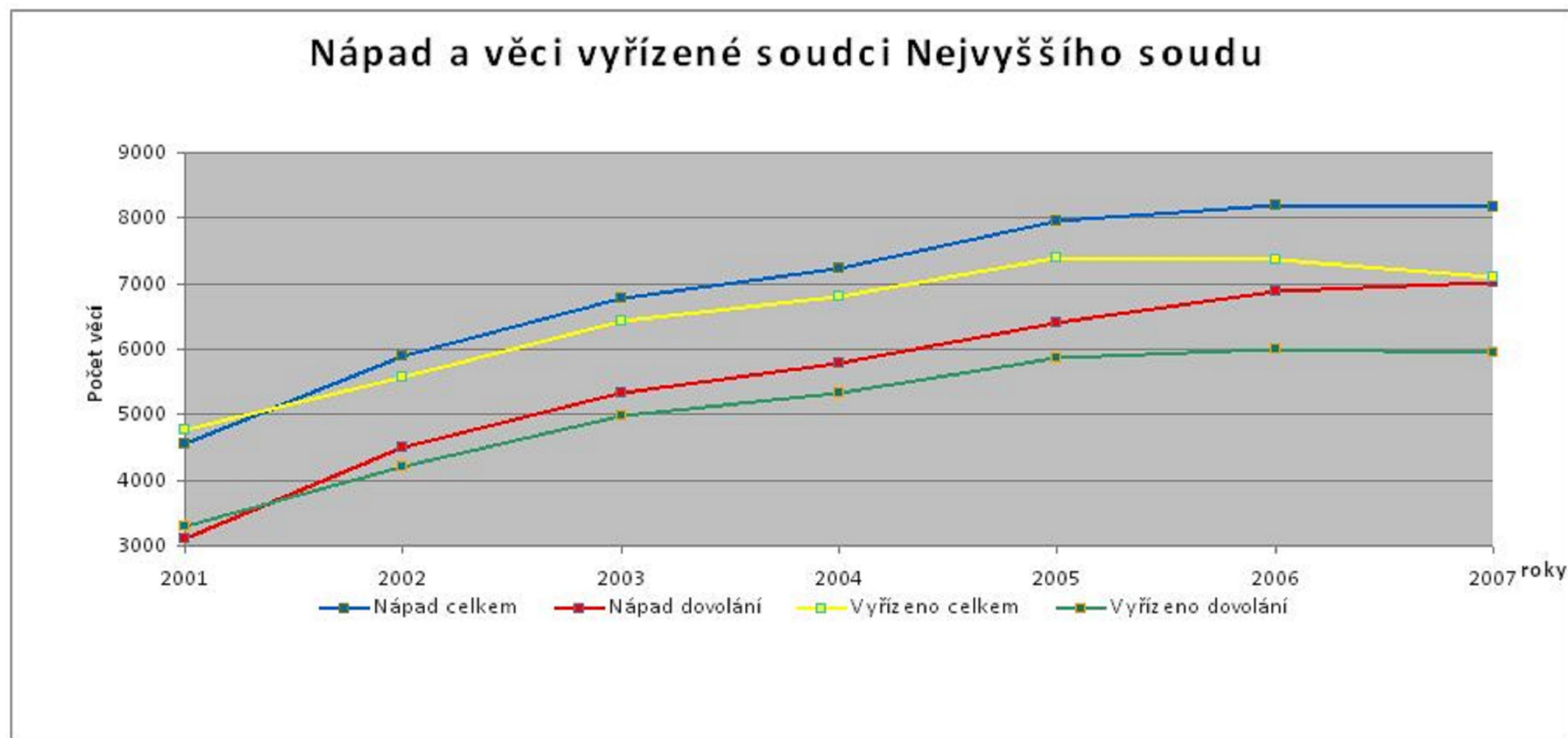
byla vybrána budova někdejšího Všeobecného penzijního ústavu na Burešově ulici. Ten byl postaven na místě bývalé Brandtovy továrny podle projektu Emila Králíka, profesora České vysoké školy technické v Brně. Dne 20. září 1932 se začalo úřadovat. Po válce se v budově vystřídalo několik institucí. Od 60. let zde měl své sídlo sekretariát Krajského výboru KSČ, pro jehož potřeby byla provedena v roce 1986 podle projektu M. Steinhausera necitlivá nadstavba mansardového patra, podstatně měnící vzhled stavby. Tehdy bylo do nádvoří také vestavěno křídlo se stupňovitě uspořádaným sálem. Začátkem 90. let se tu na krátký čas usídlil Rektorát a Ústav výpočetní techniky Masarykovy univerzity a konečně 10. září 1993 byla budova zapsaná ve státním seznamu nemovitých kulturních památek slavnostně předána do užívání Nejvyššímu soudu České republiky.

ZÁVĚR

V posledních několika letech prudce vzrostl počet věcí, které napadly, a to zejména v působnosti občanskoprávního a obchodního kolegia. Zároveň stagnoval, resp. v posledních dvou letech dokonce klesal počet soudců Nejvyššího soudu. Ke kolapsu vyřizování zatím nedošlo, naopak se počet vyřízených věcí téměř zdvojnásobil díky maximálnímu možnému zvýšení výkonnosti soudců a rovněž díky zvyšování počtu a výkonnosti asistentů soudců. I přes tuto snahu však počet nevyřízených věcí na občanskoprávním a obchodním kolegiu neustále stoupá a prodlužuje se tak nežádoucím způsobem délka soudního řízení.

Za této situace se nabízejí dvě možná řešení. Jedním z nich je zvýšení počtu soudců a dalšího odborného personálu (zejména asistentů soudců). S tímto řešením ovšem nutně souvisí nejen nárůst požadavků na finanční prostředky z rozpočtu ministerstva spravedlnosti, ale také nutnost rozšíření budovy Nejvyššího soudu, která je již nyní kapacitně plně vytížena. Druhým řešením je změna procesních předpisů, která by omezila přípustnost nejpočetnější agendy Nejvyššího soudu – dovolání a rozsah nutného přezkumu v rámci dovolacího řízení. Nejvhodnějším řešením se jeví současné uplatnění obou těchto přístupů.

PŘÍLOHA Č. 1: STATISTIKA NÁPADU A VYŘIZOVÁNÍ VĚCÍ (2001–2007)

PŘÍLOHA Č. 2: POČTY ROZHODNUTÍ PUBLIKOVANÝCH VE SBÍRCE SOUDNÍCH ROZHODNUTÍ A STANOVISEK (1993–2007)

Rok	Civilní rozhodnutí	Trestní rozhodnutí
1993	49	52
1994	74	62
1995	74	58
1996	58	57
1997	39	56
1998	65	58
1999	65	66
2000	74	62
2001	74	60
2002	77	60
2003	92	60
2004	85	36
2005	91	60
2006	97	60
2007	103	59
CELKEM	1117	866

PŘÍLOHA Č. 3: POČTY SOUDCŮ NEJVYŠŠÍHO SOUDU ČESKÉ REPUBLIKY (1993–2007)

Rok	Občanskoprávní kolegium	Obchodní kolegium	Trestní kolegium
1993	5	4	4
1994	6	5	14
1995	7	4	16
1996	20	7	19
1997	30*	30*	22
1998	33*	33*	22
1999	33*	33*	20
2000	33*	33*	20
2001	27	7	18
2002	24	8	19
2003	23	7	20
2004	24	9	25
2005	26	9	25
2006	25	12	24
2007	38*	38*	24

* Údaj uvádí počty soudců sloučeného občanskoprávního a obchodního kolegia.